

HABİTUS: Yeni Nesil Mahalle Merkezleri

Yürütücüler:
Sinem Çınar, Günay Erdem, Melek Demiröz

HABITUS: Yeni Nesil Mahalle Merkezleri

Konu

Habitus, bireylerin mekânla, toplumla ve gündelik yaşam pratikleriyle kurduğu ilişkiler aracılığıyla oluşan yaşam biçimini ifade eder. Mekân, yalnızca fiziksel bir çevre değil; karşılaşmaların, üretimin, paylaşımın ve kolektif deneyimin olduğu toplumsal bir zemindir. Bu stüdyo, mahalleyi konut alanlarının toplamı olarak değil; gündelik yaşamın, sosyal etkileşimlerin ve kamusal deneyimin üretildiği bir yaşam ekosistemi olarak ele almayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda mimarlık, yalnızca yapı üretimiyle sınırlı kalmayan; toplumsal ilişkileri, kamusal yaşam biçimlerini ve gündelik pratikleri dönüştürme potansiyeline sahip bir araç olarak değerlendirilmektedir. Stüdyo süreci, öğrencilerin mekân, toplum ve gündelik yaşam arasındaki ilişkileri eleştirel biçimde sorgulamalarını ve geleceğin mahalle yaşamına dair mekânsal vizyon geliştirmelerini hedefler. Tasarım çalışmaları, daha sağlıklı, kapsayıcı ve sürdürülebilir yaşam çevrelerinin nasıl üretilebileceğine dair araştırma ve mekânsal denemeler üzerinden ilerleyecektir.

Proje Bağlamı ve 15 Dakikalık Şehir Yaklaşımı

Günümüz kentlerinde özellikle çeper bölgelerde gelişen yerleşim alanları, konut, çalışma, alışveriş ve sosyal yaşam işlevlerinin birbirinden ayrıldığı bir mekânsal yapı sergilemektedir. Günlük gereksinimlerin farklı bölgelerde karşılanması, ulaşımın büyük ölçüde otomobile dayanmasına ve gündelik yaşamın önemli bir bölümünün yollarda geçmesine yol açmaktadır. Bunun sonucunda fiziksel hareketlilik azalmakta, kamusal alan kullanımı zayıflamakta ve mahalle ölçeğinde sosyal karşılaşmalar giderek seyrekleşmektedir.

Bu sorunlara karşı geliştirilen güncel yaklaşımlardan biri, kent kuramcısı Carlos Moreno tarafından geliştirilen ve özellikle Paris'te belediye politikaları aracılığıyla uygulanmaya başlanan 15 dakikalık şehir modelidir. Anne Hidalgo yönetiminde yaygınlaşan bu yaklaşım, pandemi sonrası dönemde kentlerin geleceğine ilişkin önemli bir tartışma zemini oluşturmuştur.

15 dakikalık şehir yaklaşımı, bireylerin gündelik yaşam ihtiyaçlarına—çalışma, eğitim, alışveriş, sağlık, rekreasyon ve sosyalleşme mekânlarına—yürüyerek ya da kısa süreli erişimle ulaşabilmesini hedefler. Böylece yalnızca ulaşım süreleri kısalmaz; gündelik hareketlilik artar, kamusal mekân kullanımı güçlenir, karbon salımı azalır, mahalle ölçeğinde sosyal ilişkiler canlanır ve doğayla gündelik temas yeniden mümkün hale gelir.

Bu stüdyo, söz konusu yaklaşımı mevcut mahalle dokuları içinde yeniden yorumlamayı hedeflemekte; yeni yerleşimler üretmek yerine, mahalle içinde yaşamı yoğunlaştıran, yürünebilirliği artıran ve kamusal yaşamı görünür kılan mekânsal müdahale modelleri geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Tasarım Yaklaşımı ve Hedefler

Bu stüdyoda ele alınacak mahalle merkezi, tekil bir yapı nesnesi olarak değil; mimarlık, peyzaj ve kentsel tasarımın kesişiminde oluşan bütüncül bir kamusal yaşam altyapısı olarak ele alınacaktır. Tasarımın temel amacı, mahalle içinde gündelik yaşamı dış mekâna taşıyan, karşılaşmaları artıran ve kamusal yaşamı sürekli yeniden üreten bir mekânsal odak oluşturmaktır.

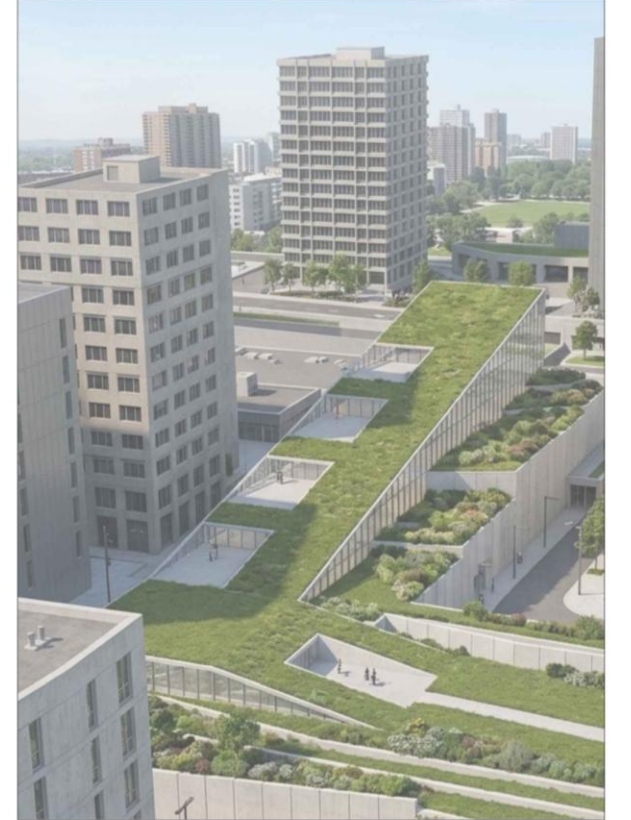
HABITUS: Yeni Nesil Mahalle Merkezleri

Yer

HABITUS: Yeni Nesil Mahalle Merkezleri

Esra Yıldırım

HABITUS: Yeni Nesil Mahalle Merkezleri

Esra Yıldırım

ULAŞIM ANALİZİ

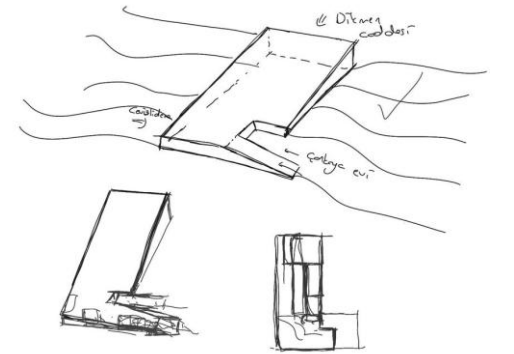
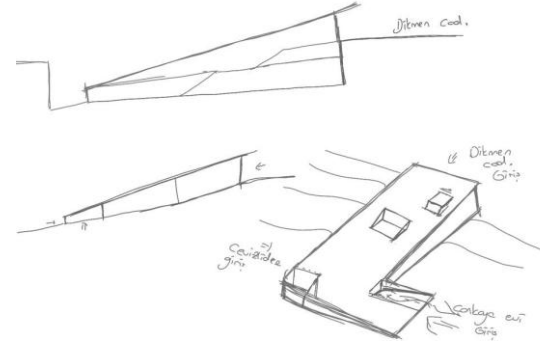
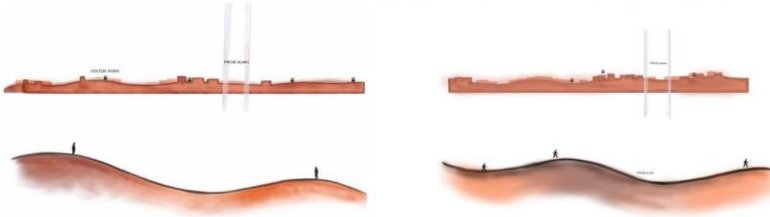

- ANAYOL
- ARAYOL
- YAYA YÜRÜME SÜRELERİ
- OTOBÜS DURAKLAR

- 145-7 - ULUS - SIHHIYE
- 131-2 ADLIYE - SIHHIYE
- 192 MILLİ KÜTÜPHANE
- 263-7 - MILLİ KÜTÜPHANE
- 586 - KORU - MILLİ KÜTÜPHANE

- GÜNLÜK İHTİYAÇ TİCARETİ
- YEME-İÇME TİCARETİ
- HİZMET TİCARETİ
- KONUT
- EĞİTİM
- DİNİ YAPI
- SAĞLIK
- KONUT + GÜNLÜK İHTİYAÇ
- KONUT + YEME-İÇME
- KONUT + HİZMET

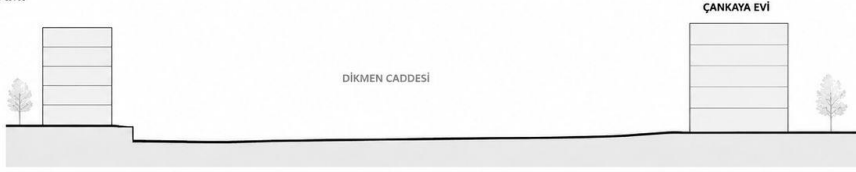
HABITUS: Yeni Nesil Mahalle Merkezleri

Esra Yıldırım

KENTSEL KEŞİT DİYAGRAMI

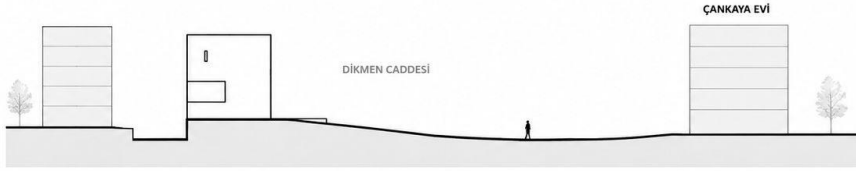
1 MEVCUT DURUM

Dikmen Caddesi boyunca yapılar arasında topografya hafif eğimle devam eder. Arsa, iki yapı arasında boş bir alan olarak kalır.

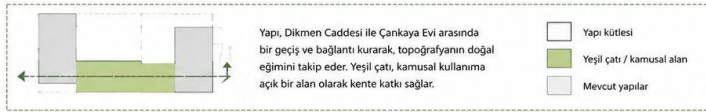
2 KÜTLE YERLEŞİMİ

Arsaya yerleştirilen kütle, caddenin ile ilişkili olur. Kütle alt kotta konularak topografyaya uyum sağlar ve iki yapı arasında bir geçiş elemanı oluşturur.

3 YEŞİL ÇATI VE TOPOGRAFYA İLE BÜTÜNLEŞME

Kütlenin tek tarafı, topografyanın eğimine uyum sağlayan yeşil çatıya dönüşür. Böylece yapı, çevresile bütünleşir ve kamusal bir yeşil alan oluşturur.

Yapı, Dikmen Caddesi ile Çankaya Evi arasında bir geçiş ve bağlantı kurarak, topografyanın doğal eğimini takip eder. Yeşil çatı, kamusal kullanıma açık bir alan olarak kente katkı sağlar.

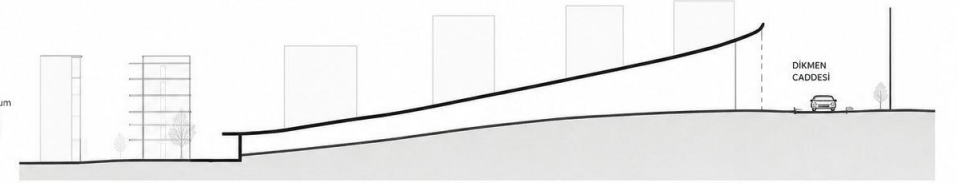
1 MEVCUT TOPOGRAFYA

Arsa, Dikmen Caddesi'ne doğru yükselen doğal bir eğime sahiptir.

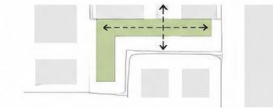
2 KÜTLE STRATEJİSİ

Eğimli topografyaya uyum sağlamak amacıyla kot farkına oturan bir kütle oluşturulur.

3 YEŞİL ÇATI VE KAMUSAL AKS

Kütle, yeşil çatı olarak kamusal bir aksa dönüşür. Çatı, yaya erişimine açık sürekli bir yeşil bant olarak tasarlanır.

Yapı, topografyanın doğal eğimini izleyerek yükselir ve kamusal bir yeşil çatıya dönüşür. Böylece, kente sürekli bir ilişki kuran yeni bir kamusal alan oluşturur.

HABITUS: Yeni Nesil Mahalle Merkezleri

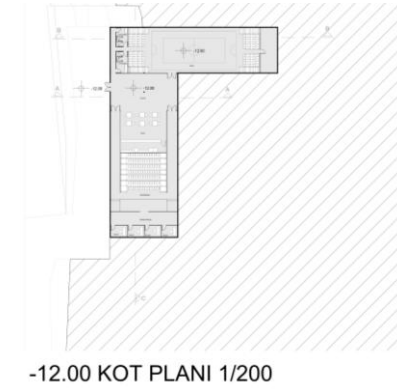
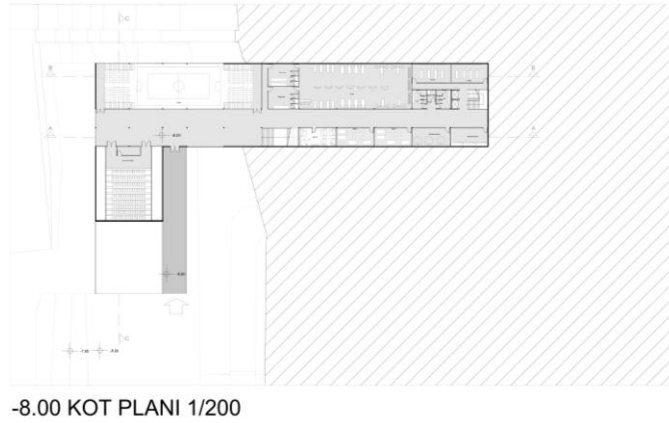
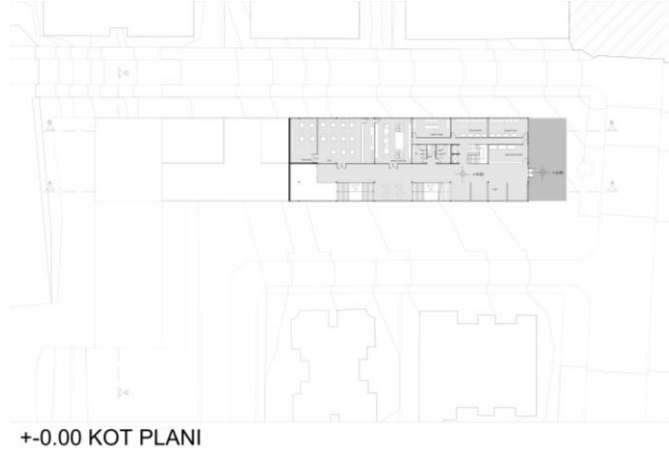
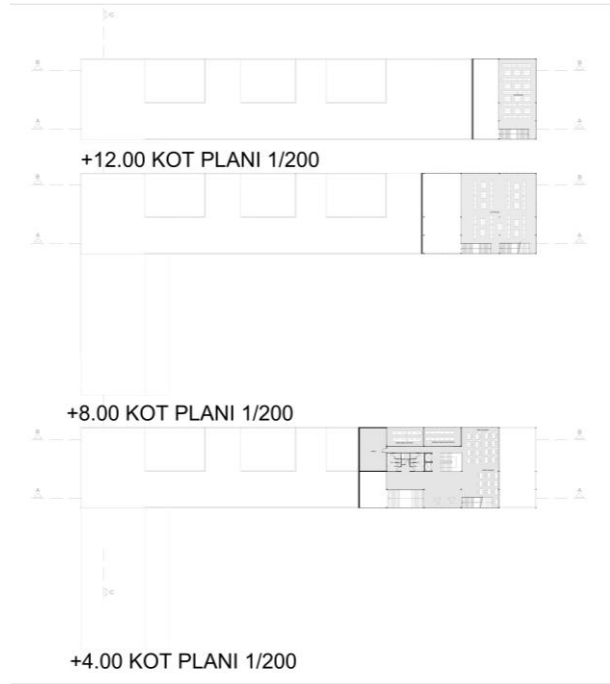
Esra Yıldırım

1/500 VAZİYET PLANI

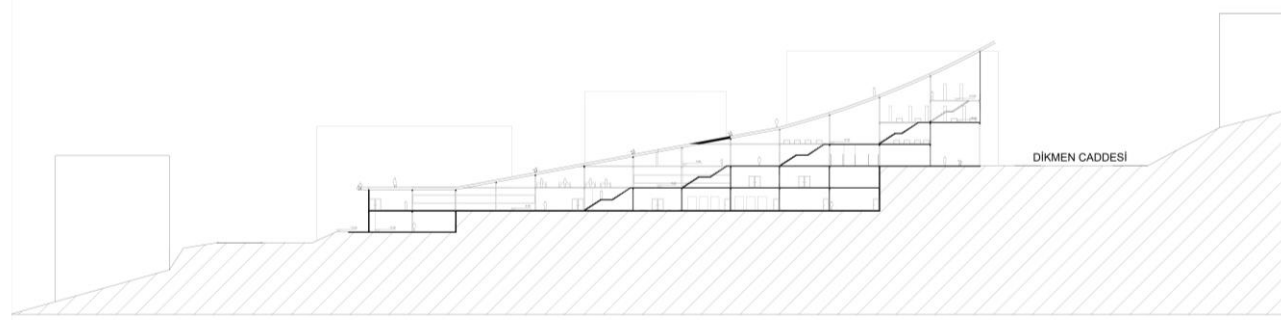
HABITUS: Yeni Nesil Mahalle Merkezleri

Esra Yıldırım

HABITUS: Yeni Nesil Mahalle Merkezleri

Esra Yıldırım

A-A KESİT 1/200

B-B KESİT 1/200

C-C KESİT 1/200

HABITUS: Yeni Nesil Mahalle Merkezleri

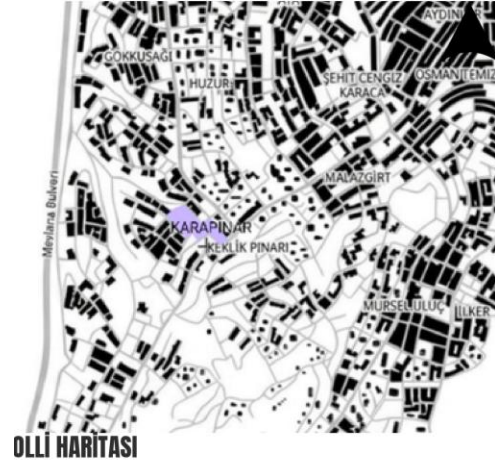
Sinemis Gedik

HABITUS: Yeni Nesil Mahalle Merkezleri

Sinemis Gedik

Gemini (AI) yardımıyla üretilmiştir.

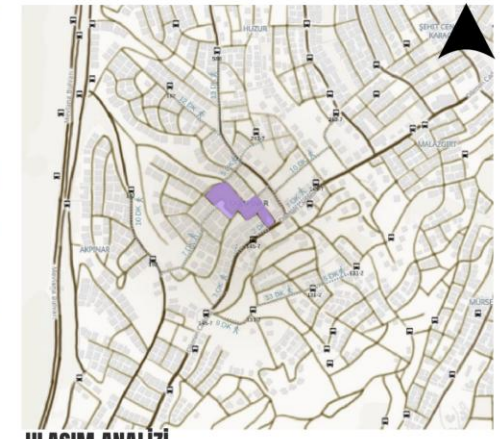
OLLI HARİTASI

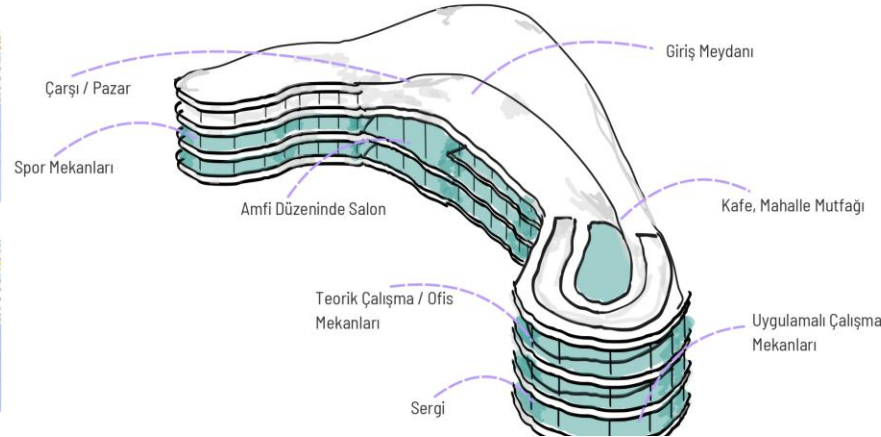
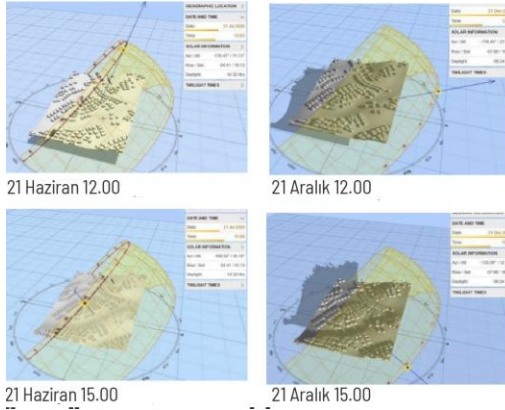
DOLU BOŞ VE YEŞİL ALAN ANALİZİ

İŞLEV ANALİZİ

ULAŞIM ANALİZİ

Gemini (AI) yardımıyla üretilmiştir.

HABITUS: Yeni Nesil Mahalle Merkezleri

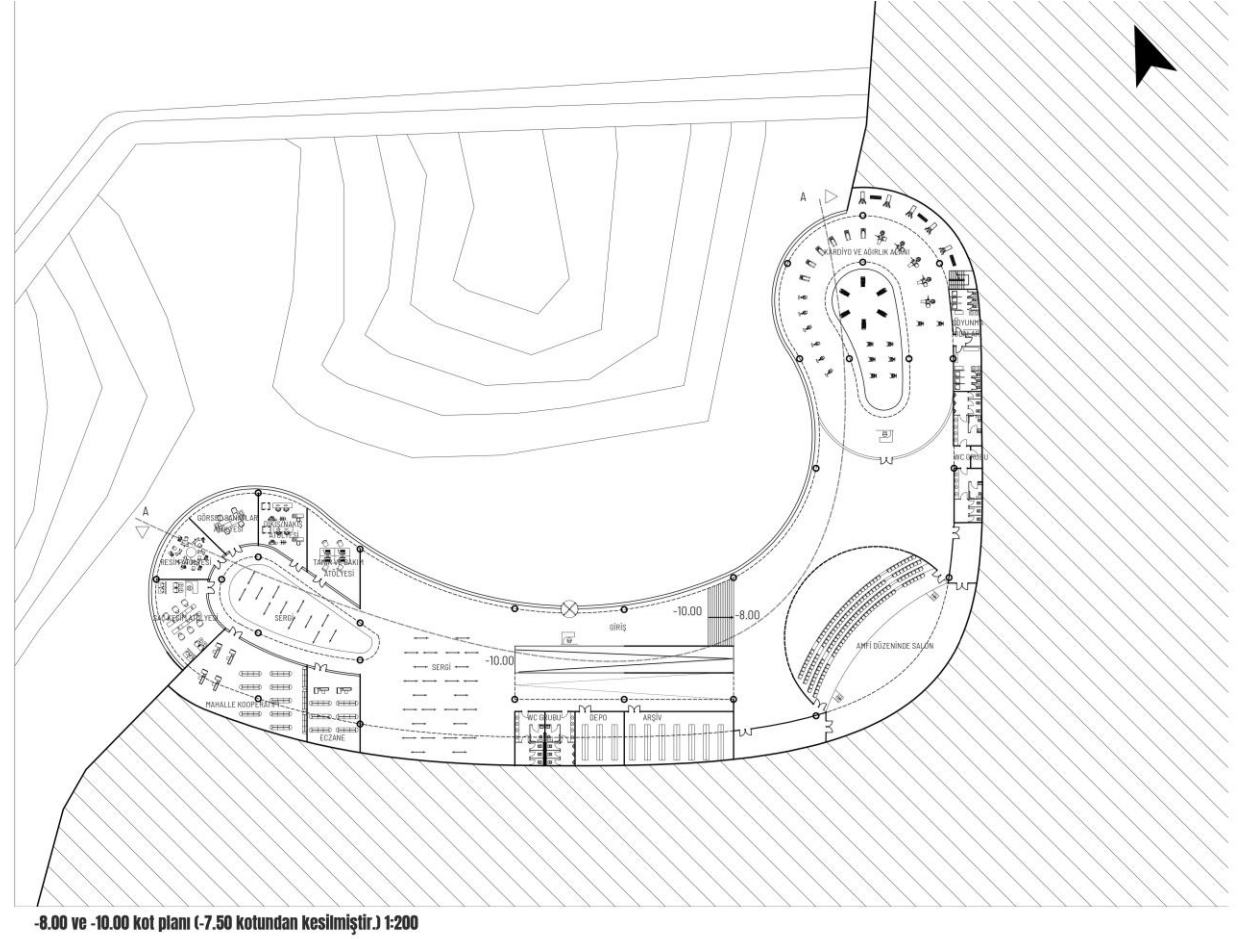
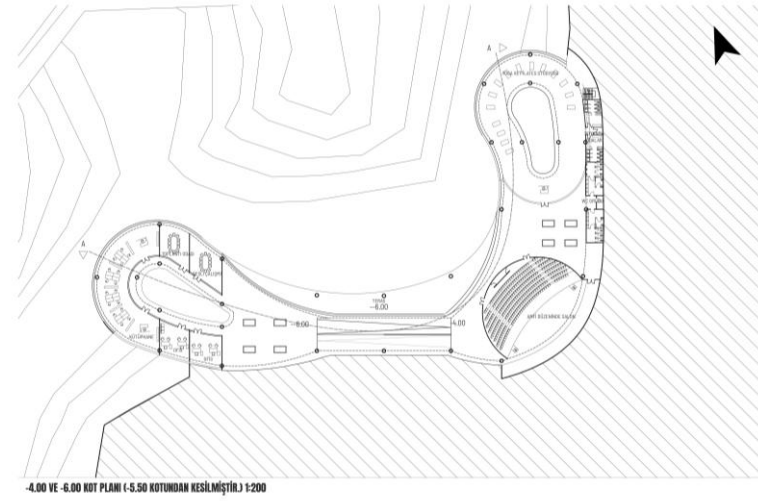
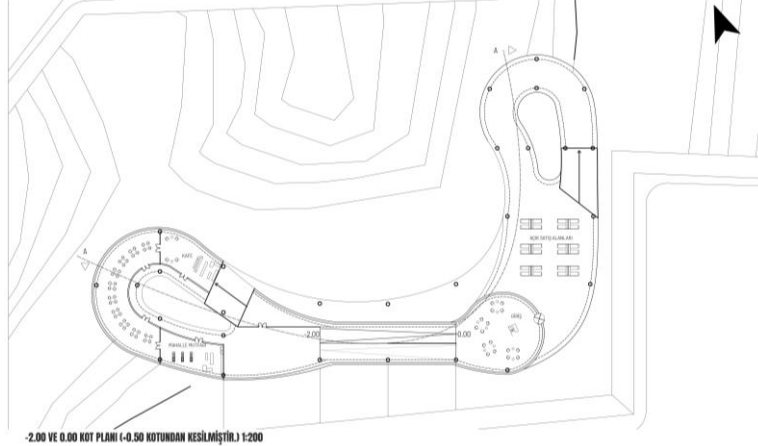
Sinemis Gedik

GÜNEŞ GÖLGE DURUMU ANALİZİ

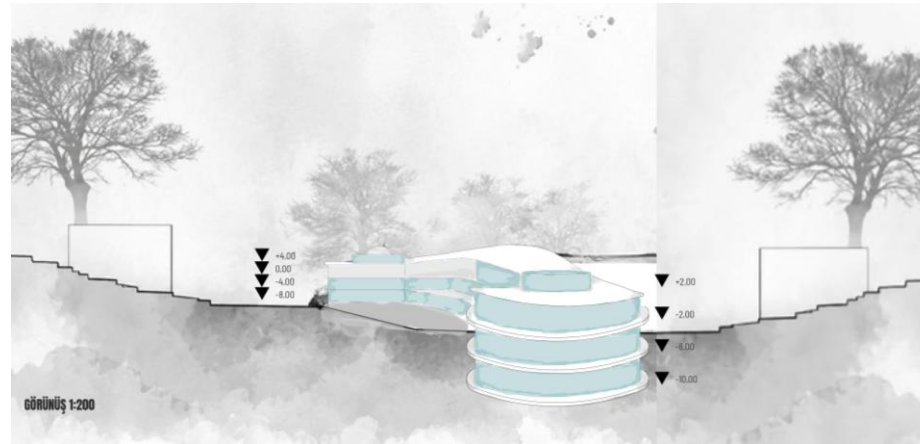
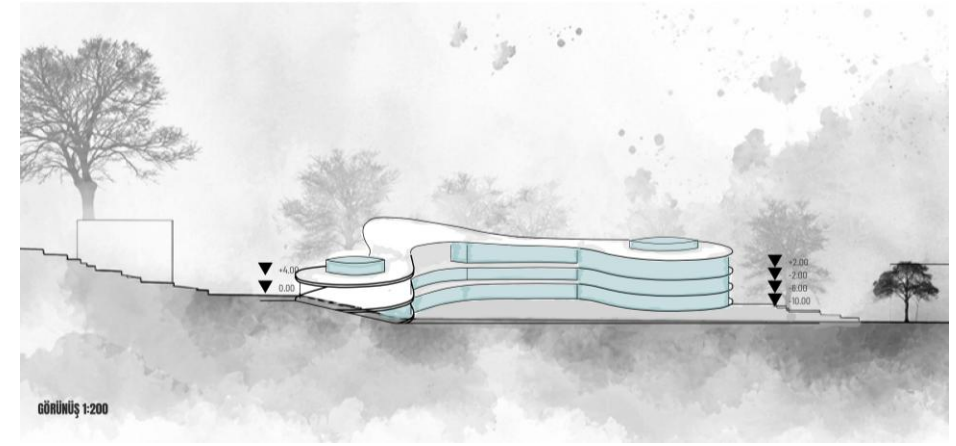
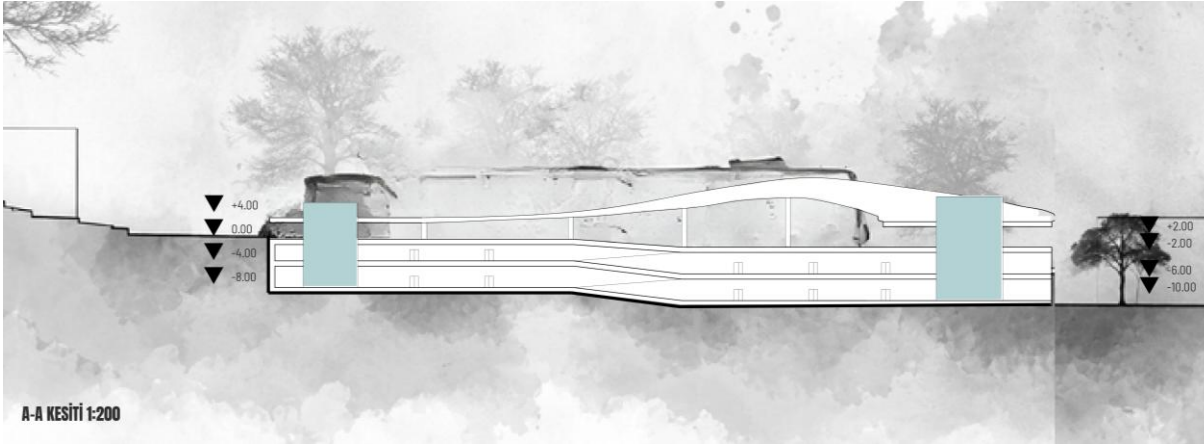
HABITUS: Yeni Nesil Mahalle Merkezleri

Sinemis Gedik

HABITUS: Yeni Nesil Mahalle Merkezleri

Sinemis Gedik

HABITUS: Yeni Nesil Mahalle Merkezleri

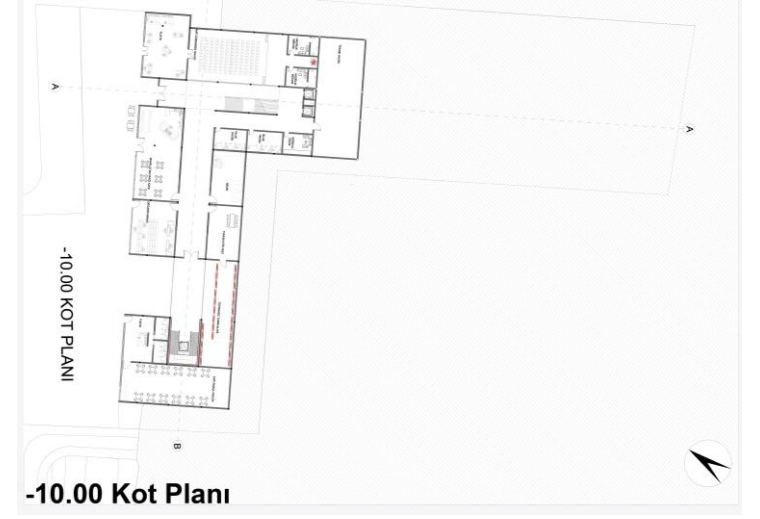
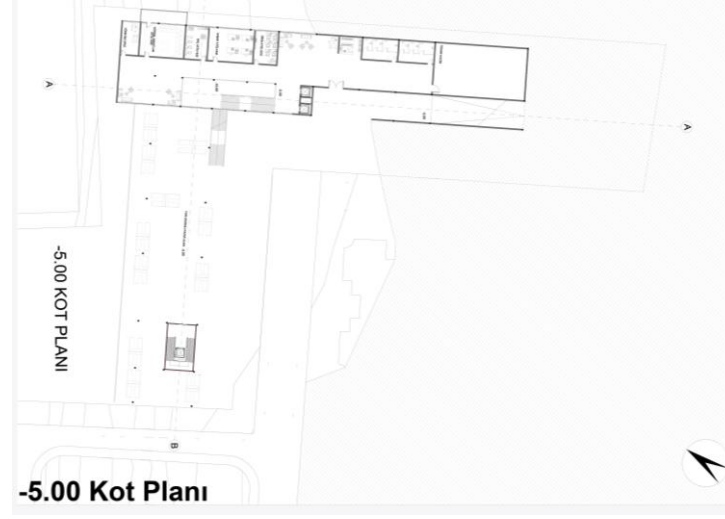
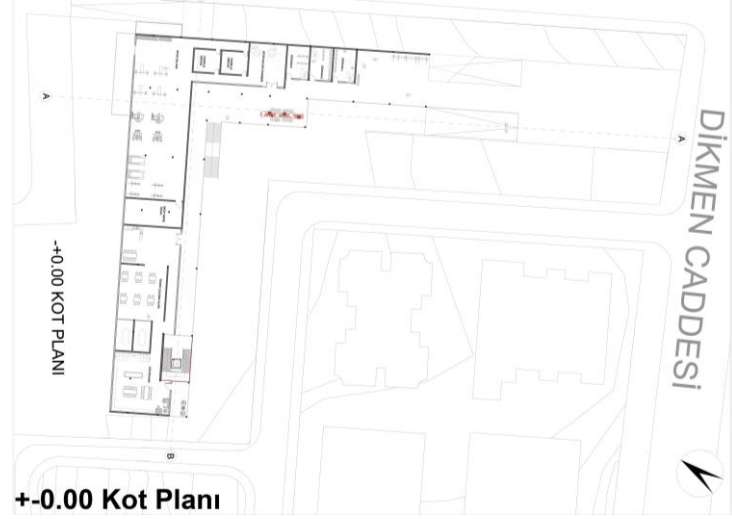
İpek Özkan

Vaziyet Planı

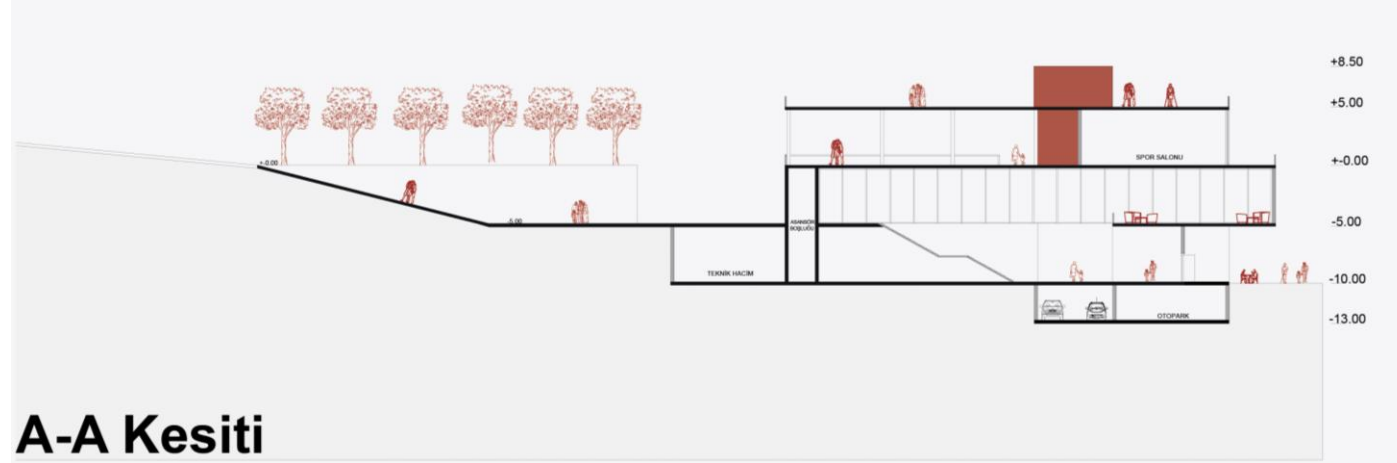
HABITUS: Yeni Nesil Mahalle Merkezleri

İpek Özkan

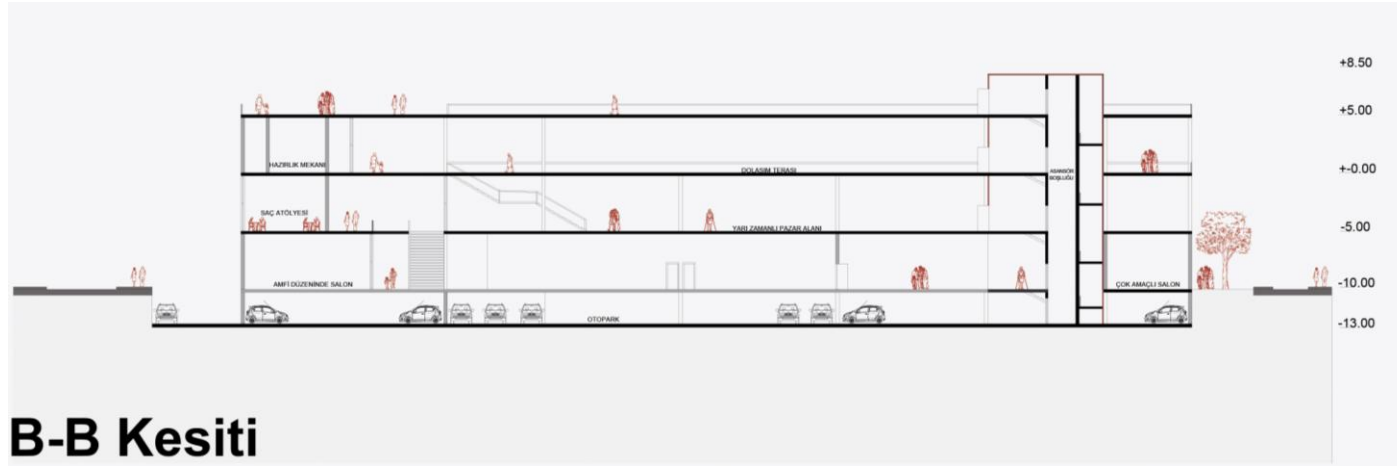

HABITUS: Yeni Nesil Mahalle Merkezleri

İpek Özkan

A-A Kesiti

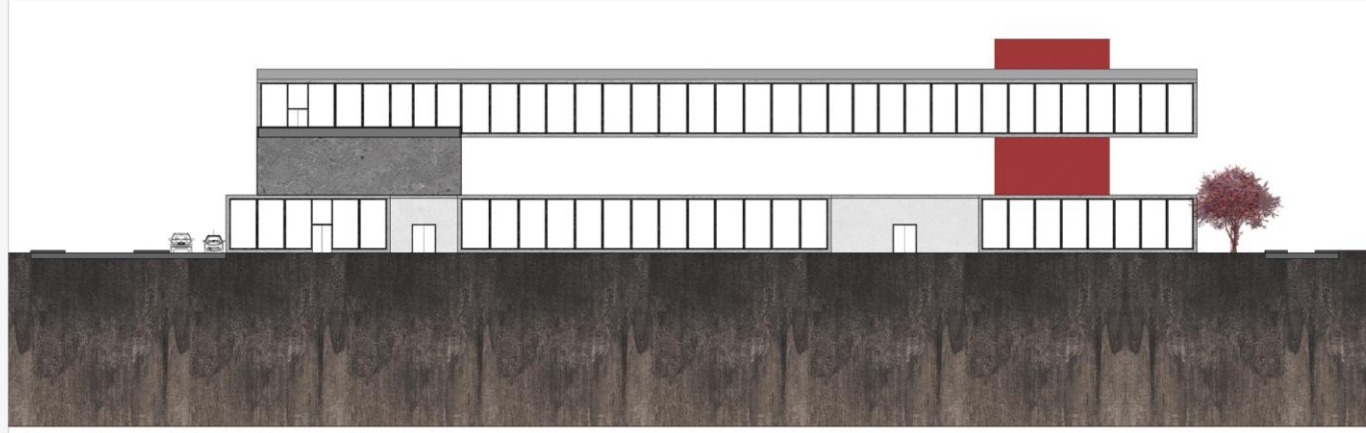
B-B Kesiti

HABITUS: Yeni Nesil Mahalle Merkezleri

İpek Özkan

Kuzey Cephesi

Doğu Cephesi